

Gemeente Zuidhorn

Beste overheidsorganisatie 2018

Onze Bert Swartburg

Meetups in ons
Living Lab

Juryprijs gewonnen van
Gemeentepioniers

Ons gemeentehuis

Geachte leden van de jury.

Wij zijn vereerd dat wij zijn voorgedragen als kanshebber voor de erkenning als “Beste Overheidsorganisatie 2018”. Wij zien deze nominatie als een kroon op ons werk in de afgelopen jaren. Daarin hebben wij samen met inwoners, medewerkers, management, directie, college en gemeenteraad, gebouwd aan een samenleving waar mensen naar elkaar omzien en met elkaar in verbinding staan. Hiervoor is onze organisatie zo ingericht dat de wensen en behoeften van inwoners centraal staan. Een gemeente die de mens voorop stelt met dienend leiderschap, waarbij onze medewerkers voorop lopen. Het is een mooi verhaal om te vertellen, omdat we dat doen vanuit ons geloof in de kracht van mensen en hun talenten en vanuit de overtuiging dat wij als gemeente een verbindende rol kunnen spelen tussen mensen. Het klinkt als een open deur maar mensen verbinden werkt erg succesvol. Als Groningers zijn we nuchter en bescheiden over dit succes. Wij houden ervan om gewoon te ‘doen’ en de resultaten voor zich te laten spreken. Als kleine Groningse gemeente (18.500 inwoners & 150 medewerkers) boeken we mooie resultaten waarmee we blijkbaar opvallen. Nu we zijn voorgedragen willen we graag onze succesverhaal met u delen. Wij beschrijven hieronder gewoonweg wat we dagelijks doen en laten het graag aan uw oordeel over of wij uniek zijn en of wij ons daarmee kwalificeren als kanshebber voor de titel van ‘Beste Overheidsorganisatie 2018’. Wij nodigen u van harte uit langs te komen en zelf het bijzondere te ervaren waarin wij dagelijks mogen werken.

Het verhaal van Zuidhorn: verbinding, vertrouwen en ruimte

Volgens Menno Spaan (directeur Haagse Beek organisatieadvies) zijn wij de overheid van de toekomst. In zijn recent verschenen boek ‘Van indammen naar laten stromen, concreet werken aan innovatie van publieke organisaties’, heeft Menno ook een hoofdstuk geschreven over onze gemeente. Hij heeft ons genomineerd en wel om de volgende reden: “De overheid van de toekomst bevindt zich in Zuidhorn! Aanvraagprocedures gaan via blockchain. Ambtenaren ondernemen. Zelfs de gemeentelijke straattegels leveren energie”. Om in de termen van zijn boek te spreken: Zuidhorn is een innovatievriendelijke biotoop.

Dat klinkt prachtig en daar zijn wij erg blij mee, maar we nemen u graag mee naar de basis, terug naar een diepere oorsprong. De laatste jaren stellen wij ons steeds weer dezelfde vraag: **“Waarom doen we wat we doen?”**. Die vraag kun je heel strikt en technisch beoordelen vanuit de vele wet- en regelgeving waarin onze rol, taken en verantwoordelijkheden staan beschreven. Maar daarmee heb je geen innerlijk kompas voor het bepalen van je koers. De waarom-vraag, gebaseerd op de theorie van Simon Sinek, is ons kompas. Medewerkers en gemeentebestuur hebben dit als basis nodig zodat we weten waarvoor we werken en waarvoor we ons een groot deel van de dag met ziel en zaligheid inzetten. Daarvoor zijn gedeelde waarden nodig. En dat is **“Zuidhorn iedere dag een stukje mooier maken”**. Revolutionair klinkt het misschien niet maar ruim vier jaar na het opschrijven van deze woorden kunnen we stellen dat veel medewerkers van onze organisatie dit onderschrijven en beleven, evenals de kernwaarden die het fundament van onze cultuur vormen: **lef en humor**. En dat is ook wat wij vanuit onze omgeving terugkrijgen.

“De Koopman Logistics Group en de gemeente Zuidhorn werken al jarenlang heel goed samen. Op alle niveaus van de gemeentelijke organisatie zijn medewerkers makkelijk bereikbaar, enthousiast en proactief. De fijne samenwerking heeft de afgelopen jaren geleid tot een versnelde ontwikkeling voor ons op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen.”

Jon Koopman – CEO Koopman Logistics Group

Wat ons ook uniek maakt is dat wij in alles wat we doen uitgaan van de kracht en de talenten van mensen en ook daarnaar handelen. Zo treden wij onze samenleving en onze inwoners tegemoet en evenzeer onze medewerkers. Dit betekent dat we werken vanuit vertrouwen in onze inwoners en onze medewerkers, met hen resultaten afspreken en hun ruimte geven om vanuit hun talenten te handelen.

In het huidige **bestuursakkoord 2014-2018: 'Verbinden. De mens centraal: vernieuwen en vertrouwen'** is hiervoor de basis gelegd. Dit is niet geschreven als een bestuurlijk to-do lijstje, maar als een filosofie en een werkwijze waarbij de inwoner centraal staat. Dat is voor ons geen loze kreet, we brengen dit dagelijks in de praktijk. Dit past bij de nuchtere Groningse werkwijze waarbij noaberschap (nabuuerschap = omzien naar elkaar) heel gewoon is. Ons akkoord is gebouwd op de pijlers duurzaamheid en mensgerichtheid met als overkoepelend thema de inclusieve samenleving. Iedereen is van waarde en hoort erbij! En dan niet vanuit de systeemwereld van de overheid die (be)denkt wat goed voor inwoners is, maar vanuit de leefwereld van de mens met zijn wensen en behoeften. Wij zijn als gemeente bewust dat de netwerksamenleving continu in beweging is en dat wij moeten meebewegen. Dit vraagt een toekomstgerichte overheid die gaat kantelen van aanbodgericht naar vraaggericht werken vanuit de leefwereld van de mens.

Management en directie werken vanuit een leiderschapsprofiel dat zich kenmerkt door de woorden: richting geven, resultaten vragen en vooral ruimte laten. Het leiderschap is dienend; medewerkers staan voorop, zijn in hoge mate zelforganiserend en de rol van het management spitst zich toe op het coachen. Er wordt gewerkt met jaarlijkse ontwikkelopgaven voor de organisatie, 'Routeplanner' genaamd, waarin medewerkers het initiatief nemen. Dit is logisch, omdat we geloven in de kracht van onze mensen.

"Met de gemeente Zuidhorn hebben wij al een band die meer dan 100 jaar op een hoog niveau stand houdt. Met een goede mix van haast familiale laagdrempeligheid en correcte professionaliteit."

Harm Beerda – CEO Koninklijke Oosterhof Holman

Tot zover onze introductie. Hieronder beschrijven we aan de hand van uw gestelde 7 criteria waarom de gemeente Zuidhorn de erkenning als "Beste Overheidsorganisatie 2018" verdient.

**Gemeente
Zuidhorn**

Onderscheidend vermogen Uniciteit of 'uniek profiel'

Vanuit het bestuursakkoord heeft elk collegelid de opdracht op relevante maatschappelijke opgaven een brede maatschappelijke discussie te leiden. De opgaven zijn: de komende herindeling, de lerende economie, sociaal domein en duurzaamheid. Door deze opgaven te verbinden aan portefeuilles kunnen de collegeleden en medewerkers elkaar aanvullen en versterken. We zagen aankomen dat de huidige samenleving fundamenteel zou veranderen en daarbij ook de rol en positie van de gemeente. We hebben als één van de weinige gemeenten in Nederland zelfs een wethouder Kenniseconomie en Innovatie en een bijbehorend innovatiebudget. Vanuit deze portefeuille Vertellen we over de verandering door sectoren aan elkaar te Verbinden zodat er innovatieve oplossingen komen die we kunnen Vertalen naar de nieuwe economie. Eén van de succesfactoren van onze aanpak is dat we verbindingen faciliteren tussen de 5 O's: Ondernemer, Onderzoek, Onderwijs, maatschappelijke Omgeving en de Overheid.

De Gebiedscoöperatie Westerkwartier

Als antwoord op ontwikkelingen in de samenleving hebben we samen met andere partners eind 2013 de **Gebiedscoöperatie Westerkwartier** opgericht. Hierbij is gekozen voor een nieuw sectoroverschrijdend coöperatief bedrijf op regionale schaal. Niet met één bepaalde sector zoals in de traditionele coöperatie, maar met een verscheidenheid aan stakeholders. Door samen te werken aan kennisvragen vanuit één gezamenlijke agenda ontstaan energie, denkkraft en moed voor vernieuwing. Partijen uit alle sectoren (5 O's) in het Westerkwartier slaan in dit coöperatief verband de handen ineen en werken samen aan een toekomstbestendige regio. Wij zijn een van de vier 'founding fathers' en zitten vanuit de Westerkwartiergemeenten (Leek, Marum, Grootegast en Zuidhorn) aan de bestuurstafel van deze coöperatie. Samen met de gebiedscoöperatie hebben we als gemeente(n) een gebiedsagenda gemaakt waarmee **cross-sectorale samenwerkingsvormen** zijn ontstaan tussen verschillende sectoren met gezamenlijke thema's. Door **co-creatie** is zo een innovatieve regio ontstaan met nieuwe economische en maatschappelijke waarde.

" De gemeente Zuidhorn is zowel ambtelijk als bestuurlijk toegankelijk voor inwoners en ondernemers. Geeft ruimte aan plaatselijke en regionale initiatieven en faciliteert waar nodig. Hierbij krijgen innovatieve ideeën bijzondere aandacht. "

Hans Bergsma – Directeur Gebiedscoöperatie Westerkwartier

Bekijk [de website](#) van de Gebiedscoöperatie Westerkwartier.

De innovatiewerkplaats

In de gemeente Zuidhorn, locatie Mokkenburg te Noordhorn, is met onze hulp in 2016 een innovatiewerkplaats (IWP) ingericht. Dit is de plaats waar studenten en onderzoekers vraagstukken voor ondernemers uit het werkveld oplossen. Een **leer-, onderzoek-, en werkgemeenschap** gericht op het vernieuwen van de regionale leef-/werkomgeving. Hiermee verhogen we de innovatiekracht van het lokale MKB. In de IWP worden vragen en opdrachten vanuit de gebiedsagenda omgezet tot onderzoeksprojecten. Het MBO, HBO en WO weten de weg naar Zuidhorn te vinden. Studenten, lectoren en professoren, onderzoekers en diverse pluimage werken samen met betrokkenen zoals ondernemers, overheden, experts, gebruikers en inwoners. Samen vinden ze innovatieve oplossingen voor vraagstukken. De grote onderwijsinstellingen in de stad Groningen (maar ook bijvoorbeeld in Leeuwarden) hebben steeds meer interesse voor het IWP-concept wat samen met de gemeente Zuidhorn is ontwikkeld. De IWP is zo'n succes dat het concept wordt gekopieerd in Noord-Nederland. Zo heeft de Hanzehogeschool in haar strategisch plan opgenomen dat elke student minstens één tot tweemaal in zijn schoolcarrière aan een real live project in de IWP heeft gewerkt. En dat is voor een instelling met 30.000 studenten een ambitieuze en prachtige opgave waar ook de regio van profiteert.

Hoe de IWP werkt? Bekijk [deze video](#).

"Wij zijn enthousiast over de goede samenwerking met de gemeente Zuidhorn omdat zij 'bottom-up' samenwerken met belangrijke stakeholders in hun omgeving. Samen met de lokale overheid, met honderden ondernemers, ngo's en sociale instellingen hebben we in 2013 de Gebiedscoöperatie Westerkwartier opgericht. In een intensief regionaal programma met zeer veel stakeholders en gefaciliteerd door de gemeente Zuidhorn is veel bereikt. Dit is bottom-up en intersectoraal werk maken van innovatie en dat spreekt ons aan. De Gebiedscoöperatie is inmiddels een nationaal en zelfs internationaal aansprekend resultaat. Wij ondersteunen daarbij de rol van de gemeente Zuidhorn op de pijlers: Next Education, Next Governance en Next businessmodels."

Willem Foorhuis

– Lector Duurzaam Coöperatief Ondernemen,
Hanzehogeschool Groningen

Living Lab Zuidhorn

In de fysieke omgeving van het gemeentehuis Zuidhorn is een **proeftuin** gemaakt waar de 5 O's hun ideeën kunnen testen. Het Living Lab Zuidhorn is goed bereikbaar, omdat het Stationspark Zuidhorn naast het gemeentehuis ligt. De Zernike Campus Groningen is vanuit hier binnen 15 minuten (buslijn 1) goed bereikbaar. De gemeente maakt bewust verbinding met deze campus waar Onderwijs, Onderzoek en Ondernemers met de regio willen samenwerken. In het Stationspark wordt samen met de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) en ingenieursbureau Tauw fundamenteel onderzoek gedaan naar de kansen van **piëzo-tegels**. Piëzo-energie is energie die opgewekt wordt door trilling en beweging. In het stationsgebied van Zuidhorn vinden veel loop- en overstapbewegingen plaats van de trein- en busreizigers. Zo worden de verschillende trillingen en bewegingen in Living Lab Zuidhorn onderzocht. We hebben hier ook met behulp van **big data** een voorspellend model voor onze woningbouwopgave ontwikkeld. We organiseren frequente **meetups** voor onze samenleving. Mensen vanuit de 5 O's komen samen om te Vertellen, Verbinden en Vertalen van kansen voor de nieuwe economie. Met een meet-and-eat en inspirerende sprekers worden nieuwe netwerken gebouwd tussen ondernemers, inwoners en studenten, waarmee nieuwe innovaties ontstaan. De meetups worden goed bezocht en gewaardeerd. Eind 2017 heeft de gemeente Zuidhorn het **symposium** 'Nieuwe technologieën in de veranderende samenleving' tijdens het Let's Gro festival Groningen georganiseerd.

Bekijk [de aftermovie](#)
van het symposium.

“Wat leuk is te merken in Zuidhorn is een soort hongerige, gretige, extreem dynamische energie. Dat heb ik zelden zo heftig gevoeld als vandaag.”

Martijn Aslander

– Stand-up filosoof, mede-auteur van de bestseller *Nooit Af* en mede-oprichter van Permanent Beta over het symposium

De innovatieboerderij

Ook binnen het Living Lab Zuidhorn, nabij de nieuwe woonwijk de Oostergast, staat een oude boerderij uit 1657. Deze krijgt een nieuwe invulling als Innovatieboerderij, waarin de Gebiedscoöperatie zich zal vestigen en waar de 5 O's een permanente ontmoetings- en samenwerkingsplek krijgen.

Bekijk [de website](#) voor meer informatie over de Innovatieboerderij

Innovatieve gebiedsontwikkeling ‘Tussen de Gasten’

In de nabijheid van Living Lab Zuidhorn ligt een agrarisch gebied ingeklemd tussen het oude dorp Zuidhorn en de nieuwbouwwijk de Oostergast. Het gemeentebestuur wil op deze zichtbare groene locatie ‘Tussen de Gasten’ iets anders dan een traditionele woonwijk. Hiervoor wordt nu een gebiedsvisie opgesteld waarmee een **experimenteel woon- en leefgebied** mogelijk kan worden. Het doel van deze innovatieve gebiedsontwikkeling is te laten zien dat duurzaam en innovatief bouwen mogelijk is. De huidige woningbouwsector is overwegend conservatief, waardoor de toekomstige bewoner pas aan het eind van het bouwproces wordt betrokken. De gemeente wil de **bouwketen om-draaien** en de toekomstige bewoner centraal stellen. En dat op een duurzame en innovatieve wijze. Dit gebied willen we invullen met verschillende woonvormen en woongemeenschappen.

Ook de aanpak naar deze nieuwe woonwijk is innovatief. In de afgelopen jaren hebben raadsleden, welstandsorganisatie Libau, medewerkers van de gemeente en provincie en de Rijksuniversiteit Groningen inspiratie opgedaan hoe gebiedsontwikkeling ook anders kan. Met excursies en workshops is gekeken naar voorwaarden waarbinnen innovatieve gebiedsontwikkeling mogelijk is. Vanuit de overheden is veel enthousiasme om hiermee aan de slag te gaan. Ook met het Rijk zijn gesprekken gevoerd om te onderzoeken hoe een dergelijke innovatieve aanpak past binnen de huidige wet- en regelgeving. In samenwerking met het Kadaster, de Koninklijke Notariële Beroepsvereniging en de NVM onderzoeken wij of de **kavelverkoop in blockchain** kan plaatsvinden, met als doel een beter en sneller verkoopproces.

Tussen de
Gasten

Lees meer informatie over Tussen de Gasten op onze [website](#).

“Ik krijg als stagiaire en nieuwe medewerker kansen om nieuwe dingen te doen, mezelf te ontwikkelen, de organisatie en de samenleving te helpen en te verbeteren.”

Marjolein Bloema

– Voormalig stagiaire en coördinator flexwerken

2

Missiegedrevenheid

Missiegedrevenheid begint bij ons bestuur, directie en management. Het Zuidhorn mooier maken zit in ons bloed en de waarden lef en humor brengen wij dagelijks in de praktijk. Dat geldt ook voor onze medewerkers. Zij hebben de ruimte om hun werk naar eigen inzicht in te richten en dit zorgt ervoor dat zij de vrijheid ervaren om het beste te doen voor onze lokale gemeenschap. Resultaat hiervan is onder andere een werkgroep **Anders Werken Anders Doen**, die met vrij mandaat en een budget van €50.000, werkt aan een betere dienstverlening. De verbeteragenda is op praktische wijze tot stand gekomen: op Koningsdag 2016 hebben zij op de Oranjemarkt waar duizenden inwoners rondliepen 180 ideeën opgehaald. In de weken daarna is 75% van deze ideeën tot uitvoering gekomen.

„In Anders Werken Anders Doen (AWAD) had ik de vrijheid om met ideeën te komen, die ook werden uitgevoerd, zonder invloed van hogerhand.“

Amanda Douwma — Secretaresse

Zoals in het bestuursakkoord beschreven, staat de mens centraal en dit ademt de organisatie van hoog tot laag in volle breedte uit. Hoe dit leeft binnen en buiten de organisatie, kunt u als rode draad in dit stuk teruglezen. Onze andere missie uit het bestuursakkoord is **Duurzaamheid**. Ook dit is niet iets wat we er even bij doen en wegstoppen in een afdeling. Misschien ligt het aan de collegesamenstelling (CDA, CU en GroenLinks), maar wij zijn ervan overtuigd dat wij onze wereld dienen over te dragen aan onze (klein)kinderen op eenzelfde manier als wij deze hebben ontvangen. We hebben zelfs een coördinerend portefeuillehouder duurzaamheid die toeziet of onze ambitieuze duurzaamheidsambities goed worden uitgevoerd. Er is een fors budget voor duurzaamheid beschikbaar en in de laatste jaren is een jong goed opgeleid team hiervoor aangenomen. Op verschillende beleidsvelden werken externe partijen, medewerkers en collegeleden samen. Door verbindingen te leggen tussen verschillende beleidsvelden en budgetten ontstaan er innovatieve projecten.

Een mooi voorbeeld is het **Koploperproject**. In dit project werken regionale bedrijven en organisaties aan een gezamenlijk doel: duurzame winst voor mens, milieu en eigen bedrijf. Onze gemeente heeft gekozen voor deze verbindende aanpak waarbij bedrijven en organisaties de kans krijgen om van elkaar te leren waarbij externe partijen kennis maken met onze duurzaamheidsambities. Al eerste gemeente in het Westerkwartier is het Koploperproject in Zuidhorn begonnen. In 2017 is dit uitgerold over alle Westerkwartiergemeenten. Ook voor het verduurzamen van dorpshuizen en MFC's wordt nu dezelfde aanpak vanuit onze gemeente gefaciliteerd.

Daarnaast hebben we voor de nieuwbouwwijk de Oostergast onze duurzaamheidsmissie ver doorgevoerd. Als een van de eerste Noordelijke gemeenten hebben we **gasloze woningen** gebouwd en voordat het Rijk het had opgelegd heeft onze Raad besloten deze wijk gasloos aan te leggen. Verder hebben wij bij de verkoop van onze kavels de bouwers uitgedaagd extra duurzaam (bovenwettelijk) te gaan bouwen. Hiermee zijn we in de provincie één van de voorlopers op het gebied van extra duurzame woningbouw. Om de keuze voor duurzaamheid, ook in de bestaande bouw, te vereenvoudigen biedt de gemeente extra ondersteuning in de vormen van een energieloket, energieadvies, subsidie energiebesparing, subsidie energiezuinige nieuwbouw en een duurzaamheidslening.

[Lees hier](#) hoe de gemeente Zuidhorn haar inwoners aanmoedigt ook een steentje bij te dragen aan een duurzamere wereld.

Lees meer informatie over [het duurzame Koploperproject](#).

P.

8

Bij het lezen van dit criterium is het ons opgevallen dat er mogelijk een **denkfout** is gemaakt. In de toekomstige overheid is het juist vóóraf niet duidelijk welke concrete maatschappelijke effecten binnen een bepaalde periode worden behaald. Dit is oud systeemdenken waarbij wordt uitgegaan dat de samenleving voorspelbaar is. In het nieuwe **contextdenken** gaan we als gemeente met verschillende partijen op reis op basis van de eerder genoemde Waarom-vraag. Omdat de samenleving continu in beweging is, wordt onderweg door de reisgenoten het doel telkens bijgesteld. Hierbij is er ruimte voor vallen en opstaan waarmee we het lerend vermogen van samenleving én de gemeente uitdagen. Mensen krijgen de ruimte om fouten te maken. Dit is onze werkwijze zoals al eerder verwoord bij ons bestuursakkoord.

Zo wisten we bijvoorbeeld vooraf niet of de oprichting van de gebiedscoöperatie zou lukken. Hetzelfde geldt voor onze **blockchaintoepassing** voor kinderen in armoede. Hierbij hebben we gewerkt volgens de scrum-methode ofwel de Agile manier van werken waarin we al werkende wijs via beta-versies de effecten van onze samenwerking beoordelen. Stap-voor-stap maken we samen nieuw beleid. Niet op papier maar door gewoon te doen. Afhankelijk van de situatie kiest die gemeente in overleg met de betrokkenen zijn rol (regisseren, verbinden, samenwerken, co-creëren en ondersteunen). Een mooi voorbeeld is **de Nieuwe Wierde**. In Grijpskerk staat dit verzorgingshuis dat begin 2019 dicht zou gaan. Vanuit het dorp ontstond energie: inwoners wilden deze sluiting voorkomen. Hiertoe hebben zij een dorpscoöperatie opgericht die binnen een jaar het verzorgingshuis heeft overgenomen. Een zorgcoöperatie nam de zorg over, de stichting Multi Functionele Centrum Grijpskerk de publieke ruimten. De gemeente ondersteunt dit proces met procesbegeleiding en financiering. Zo zijn er tal van voorbeelden (oprichting van glasvezel-, zorg-, gebieds-, bouw- en energie coöperaties) waarbij de gemeente burgerinitiatief ondersteunt en dat wordt zeer gewaardeerd. De gemeente creëert de randvoorwaarden waarbinnen we samen met de inwoners samenwerken aan maatschappelijke opgaven.

“Sinds maart 2016 wonen mijn partner Jan Hut en ik in Visvliet, gemeente Zuidhorn. Vrij snel zijn wij actief geworden in ons dorp en kwamen op veel fronten medewerkers van de gemeente Zuidhorn tegen. Onze contacten met de gemeente en medewerkers verliepen prettig en wij ervaren veel steun met raad en daad. Vrij recent heeft de gemeente ons gesteund bij de aanvraag van het project het Heirhuys in Visvliet. Een project wat is opgezet voor de leefbaarheid van het dorp. Wij hebben echt het gevoel dat we in onze missie, met de realisatie van een huiskamer voor het dorp, volledig gesteund worden door de gemeente Zuidhorn.

”

Ursula Appolt

– Inwoner en initiatiefneemster Buurthuis Visvliet

4

De basis aantoonbaar op orde

De gemeente Zuidhorn heeft een **stabiele financiële basis** met een **positief jaarrekeningresultaat** in de afgelopen zeven jaar. We zijn daarmee al jarenlang een financieel gezonde organisatie. De basis hiervoor hebben wij in 2010 gelegd. In dat jaar hebben we een bezuiniging doorgevoerd van 10% van onze begroting. Naast een structureel goede financiële positie **met ruimte voor investeren** hielp dit ons ook om in een andere verhouding tot onze samenleving te gaan staan. Van financieel ondersteunen van initiatieven zijn wij overgegaan naar meedenken en -helpen: de faciliterende overheid. Dat heeft geresulteerd in positieve reacties destijds en in een andere houding bij onze inwoners: eigen initiatief staat voorop.

Onze medewerkers zijn meer dan tevreden, in het **medewerkerstevredenheidsonderzoek** van 2016 scoorden wij een **7,8** wat ons een nominatie opleverde als beste werkgever in dat jaar. We hebben de afgelopen jaren een rijk HRM instrumentarium opgebouwd, waarmee wij goed voor onze medewerkers zorgen. Onderdelen hiervan zijn het mantelzorgbeleid, wat ons een erkenning opleverde van Stichting Werk en Mantelzorg als **mantelzorgvriendelijke** organisatie, het **leeftijdsvaartplan** waarmee we balans brengen tussen de inzet van onze medewerkers en de levensfase waarin zij verkeren, ons **opleidingsbeleid** waarmee wij ruimhartig investeren in de ontwikkeling van medewerkers, een innovatieve HRM-cyclus waarmee wij maatwerk per medewerker leveren en niet te vergeten ons gezondheidsbeleid, met onder andere **gratis fitness en fruit**, stoppen-met-rokenprogramma's en cursussen **mindfulness** voor medewerkers en de mogelijkheid om **plaats- en tijdonafhankelijk** te werken.

"De Gemeente Zuidhorn is een toegankelijke organisatie."

Tim Mioch – Directeur eigenaar Mioteq, winnaar Innovatieprijs 2017

Via de Lean-methode werken wij voortdurend aan verbetering van onze processen. Een voorbeeld daarvan is het proces rondom bestuurlijke besluitvorming. Dit proces is nu snel en kort. We hebben nagenoeg alle **parafen afgeschaft**, omdat we vertrouwen in de kennis en kunde van onze mensen.

5

Leervermogen

Zuidhorn is een **lerende organisatie**. Dat blijkt onder andere uit het grote aantal **jonge medewerkers** dat bij ons rondloopt. Ook hebben we een stagebeleid waarmee we jaarlijks een groot aantal studenten de kans geven bij ons werkervaring op te doen en af te studeren. We bieden **werkervaringsplekken** aan mensen die zich oriënteren op de vraag “En wat kan ik nou met wat ik kan?”. Onze medewerkers hebben de vrijheid hun werk naar eigen inzichten in te richten en daarmee nieuwe ervaringen op te doen. Voor nieuwe impulsen werken we ook samen met startups en ‘jonge’ bedrijven. Ons opleidingsbeleid is ruimhartig en daarmee stellen we de ontwikkeling van onze medewerkers voorop. Dit alles draagt bij aan een cultuur waarin wij mogen leren van dingen die fout gaan.

Ook hebben we twee jaar geleden de Leergang “**Faciliteren kun je leren**” vormgegeven, waarmee wij onze medewerkers voorbereiden op de nieuwe, faciliterende rol van de overheid. Feedback vindt bij ons plaats in korte ‘loops’ waarin heel direct, tijdens het werk of na oplevering van het resultaat op proces en resultaat wordt gereflecteerd. Daarmee werken we voortdurend aan een betere kwaliteit.

“
Ik krijg de kans om mezelf te ontwikkelen, met een opleiding maar ook met het doen van hele mooie klussen voor de samenleving.
”

Leon Teeuw — Beleidsmedewerker duurzaamheid

Veerkracht

Wij hebben oog voor maatschappelijke en technologische ontwikkelingen, signaleren die vroegtijdig en denken na over wat dat voor onze samenleving kan betekenen. Een voorbeeld daarvan is blockchain.

Blockchain

Gemeente Zuidhorn is een voorbeeldgemeente als het gaat om zinvolle toepassing van blockchain. Eind 2016 zijn wij een onderzoek gestart naar de kansen van blockchain voor de lokale overheid. Hiervoor hebben wij een student gezocht en gevonden. Alleen de vraag stellen leverde al landelijke aandacht van RTLZ. De talentvolle Hanzehogeschool student Maarten Velthuijs reageerde op deze oproep en wilde zijn studieopdracht praktisch maken door mee te doen aan de eerste **Dutch Blockchain Hackathon**. Het internationale team van Zuidhorn, bestaande uit talenten uit Moldavië, Oekraïne, Duitsland en Nederland, heeft een prototype van een app ontwikkeld, waarmee partners in het sociaal domein op een hele gemakkelijke manier hun diensten aan inwoners kunnen aanbieden. Hiermee heeft het team Zuidhorn begin 2017 de Blockchain Hackathon in de categorie Reinventing Government gewonnen. Hierna hebben Maarten en zijn team van de gemeente de opdracht gekregen om een overzichtelijk werkproces van de gemeente in blockchain te programmeren. Er is gekozen om het **Kindpakket** uit te voeren via blockchain technologie. Het Kindpakket is een budget voor kinderen van ouders met een minimum-inkomen. Vanaf 1 november 2017 is het nieuwe Kindpakket via blockchain technologie van start gegaan. Mensen met kinderen in armoede kunnen bij lokale ondernemers producten kopen zoals (sport)kleding, fietsen, boeken, speelgoed, computers en zwembles. Het Kindpakket in blockchain is een **groot succes**. Bijna alle kinderen in armoede (200) hebben hun budget (300 euro per kind) geactiveerd. Binnen een half jaar is bijna al het geld besteed. Volgens EenVandaag heeft de gemeente Zuidhorn als eerste gemeente in Nederland concreet resultaat geboekt. De Groene Amsterdammer schrijft: "Wie echt wil zien hoe blockchain lokaal kan worden toegepast, zo zegt iedereen, moet afreizen naar de groene plattelandsgemeente Zuidhorn, onder de rook van Groningen." In maart van dit jaar hebben wij op het congres van VNG Realisatie 'Back to the Future' de **juryprijs** gewonnen van Gemeentepioniers voor de beste digitale innovatie dit jaar en inmiddels zijn we genomineerd voor de **Computable Awards**. Zie hier **het filmpje** ter ondersteuning van onze nominatie. Wij gaan door op de ingeslagen weg en daarbij lichten wij nu onze mede-gemeenten ook voor over de kansen en bedreigingen van blockchain.

Ook bij lastige onderwerpen en tegenslagen handelen en redeneren wij vanuit onze Waarom. Toen twee jaar geleden de vestiging van een **AZC** aan de orde was, kozen wij een locatie **midden in het dorp**, vanuit de overtuiging dat dit de beste kans was op integratie in en verbinding met onze samenleving. Nadat de besluitvorming rond was, bleek het AZC niet meer nodig. Bij een project over legalisatie van **grondgebruik** (snippergroen) kwamen we hard in aanvaring met de lokale gemeenschap. Door intensief overleg ontstond uiteindelijk begrip voor elkaar en hebben we veel geleerd en het project alsnog naar tevredenheid van de gemeenschap en ons kunnen afronden.

"Het wordt wel de heilige graal van de technologie genoemd; de blockchain. Niet in Silicon Valley maar in Nederland lopen we in het gebruik daarvan voorop. Zo wordt er in een kleine Groningse plattelandsgemeente (Zuidhorn) gepionierd met een geslaagd Blockchain project."

Jaap Jongbloed – tv uitzending EenVandaag

Bekijk **de uitzending**
Van EenVandaag.

Maatschappelijke betrokkenheid

Onze voorbeeldrol naar de samenleving blijkt ons inziens duidelijk uit wat we hierboven al hebben geschreven. Alles wat we vanuit het bestuursakkoord doen, staat in het teken van de inclusieve samenleving waarin we blijven omzien naar elkaar. Als laatste willen we hier het **Armoedepact Westerkwartier** noemen dat de coördinerend portefeuillehouder sociaal domein heeft geïnitieerd. Hieraan nemen ruim 40 maatschappelijke organisaties deel die in samenwerking de strijd tegen armoede in onze regio aangaan.

“De gemeente Zuidhorn heeft me in de afgelopen jaren meermaals verrast met een open en innovatieve instelling en dito werkwijze. Voor een gemeente van de omvang valt het al op dat er specifiek een medewerker voor Innovatie is aangesteld. Opvallend was ook de trackwinst van Zuidhorn tijdens de Blockchainhackaton 2017. Dat illustreert goed hoe de gemeente zich inspent bij het vinden van nieuwe wegen. Ik heb ervaren dat die houding ook binnen de organisatie wordt gestimuleerd met diverse initiatieven (Living Lab), en met een enthousiaste verantwoordelijk wethouder. Een nominatie voor de Overheidsawards dunkt me dan ook zeer gerechtvaardigd.”

Diderik Koolman — Directeur Economische Zaken gemeente Groningen

Alles overziend is het een hele lijst wat Zuidhorn tot Zuidhorn maakt. Het is voor ons een feest om ons hier iedere dag in te zetten om onze gemeente een stukje mooier te maken. Wij wensen u veel wijsheid in uw overwegingen en zijn natuurlijk altijd bereid ons betoog nader toe te lichten.

Vriendelijke groeten,

Fred Stol

Wethouder Kenniseconomie en Innovatie

Erwin van der Maesen de Sombreff

Hoofd Ruimte en Welzijn